

KANTEEL

kinderopvang

PEDAGOGISCH WERKPLAN BSO KC de Terp

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. Praktische informatie.....	4
Adresgegevens Kanteel.....	4
Adresgegevens locatie.....	4
De basisgroep.....	4
Afnemen van extra (incidentele) dagen.....	6
Activiteitsaanbod en de BKR.....	7
Wennen.....	7
<i>Extern wenbeleid</i>	7
Halen en brengen.....	7
2. Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel.....	9
Organisatiemissie.....	9
Kindbeeld.....	9
3. De 5 basisprincipes van de BSO van Kanteel.....	14
• Kinderparticipatie.....	14
• Taak- en rolverdeling van de pedagogisch medewerker.....	14
• Breed activiteiten aanbod.....	15
• Leeftijdifferentiatie.....	16
• Inrichting van de ruimte.....	16
4. De BSO in de praktijk.....	20
Dagritme schoolweken.....	20
Dagritme schoolvakantie dagen.....	21
Feesten.....	21
TV, mobiele telefoon en internet gebruik.....	21
Omgang met elkaar en zelfstandigheid.....	22
Praten en uitleggen.....	22
De groep.....	22
Seksualiteit en intimiteit.....	23
5. Pedagogisch Vakmanschap.....	24
6. Volgen en observeren.....	28
7. Samenwerken met anderen.....	29
8. Ouders.....	30
Oudercommissie.....	30

Voorwoord

In dit pedagogisch werkplan staan de uitgangspunten van de dagelijkse omgang met de kinderen binnen BSO de Terp beschreven. We willen u graag vertellen hoe we werken en welke uitgangspunten we hanteren.

De vier pedagogische basisdoelen zoals die beschreven zijn in de Wet Kinderopvang vormen het uitgangspunt van dit plan. Dit betekent dat:

- a. op een sensitieve en responsieve manier met kinderen wordt omgegaan, respect voor de autonomie
van kinderen wordt getoond en grenzen worden gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;
- b. kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden,
cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderende omgeving;
- c. kinderen worden begeleid in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden, en
- d. kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Naast dit wettelijk kader zijn ook de pedagogische bouwstenen van Kanteel (zie www.kanteel.nl) bepalend voor dit werkplan. De bouwstenen zijn het pedagogisch beleidsplan zoals dat Kanteelbreed geldig is. Dit plan is besproken en goedgekeurd door de Centrale Cliëntenraad (CCR) van Kanteel.

Samen met de ouders en medewerkers van onze locatie hebben wij, door het schrijven van dit pedagogisch werkplan, invulling en kleuring gegeven aan deze bouwstenen want iedere locatie is anders. In dit plan kunt u lezen wat uw kinderen ervaren en zien van onze pedagogische uitgangspunten en keuzes.

Alle BSO-locaties van Kanteel onderscheiden zich door 5 unieke eigenschappen, te weten:

- Kinderparticipatie
- Taak- en rolverdeling
- Breed activiteiten aanbod
- Leeftijdifferentiatie
- Inrichting van de ruimte

Dit plan wordt jaarlijks door alle betrokken partijen geëvalueerd. Wij nodigen u uit om met ons in gesprek te blijven over de inhoud van ons pedagogisch werkplan, zodat we dit, waar nodig, bij kunnen stellen.

Wij vinden kwaliteit in de kinderopvang erg belangrijk. Daarom zijn wij aangesloten bij de BMK (Branche Maatschappelijke Kinderopvang).

Ik wens u en uw kind een fijne tijd op de BSO toe.

Met vriendelijke groeten, Cathelijne van Mierlo

Locatiemanager Kindcentrum de Terp

1. Praktische informatie

Adresgegevens Kanteel

Kanteel Kinderopvang

Postbus 334

5240 AH Rosmalen

tel. 073-8507850

E-mail: Info@kanteel.nl

Website: www.kanteel.nl

Afdeling relatiebeheer:

E-mail: relatiebeheer@kanteel.nl

Telefoon: 073-851 14 74

Adresgegevens locatie

Kindcentrum de Terp

Nieuwendijk 38

5241 BB Rosmalen

Locatiemanager Cathelijne van Mierlo Telefoon: 06 36 54 33 28

E-mail: cvmierlo@kanteel.nl

Telefoonnummers:

BSO Groen: 06- 380 77 826

BSOterp@kanteel.nl BSO Oranje: 06-380 77 828

BSOterp@kanteel.nl BSO Rood: 06-380 77 827

BSOterp@kanteel.nl

BSO Donkerrood: 06-380 77 827

BSOterp@kanteel.nl

Noodnummer: 010-2403729

Naast de BSO die opvang biedt aan kinderen in de leeftijd van 4-13 jaar, bieden wij ook kinderopvang/peuterarrangement aan kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.

Openingstijden BSO

In schoolweken van 14.15-18.30 uur In vakantieweken van 7.30-18.30 uur

Uw kind komt de hele dag:

Brengen tussen 07:30 en 9.00 uur

Ophalen tussen 16:00 en 18:30 uur

Uw kind komt een ochtend:

Brengen tussen 07:30 en 9.00 uur

Ophalen tussen 12:30 en 13:00 uur

Uw kind komt een middag:

Brengen tussen 13.00 en 13.30 uur

Ophalen tussen 16:00 en 18:30 uur

De voorschoolse opvang (VSO) is geopend in schoolweken vanaf 7.30 uur. Zodra scholen een vrije dag of studiedag hebben is Kindcentrum de Terp geopend en kunt u gebruik maken van extra opvang. Wanneer er tijdens studiedagen behoefte is aan opvang, bieden wij dit aan. Wij hanteren hierin een minimum van 5 kinderen.

De basisgroep

De groep waarin een kind geplaatst wordt noemen we een basisgroep en bestaat uit een vaste groep kinderen in dezelfde leeftijd of ontwikkelingsfase. Er werken pedagogisch medewerkers die een vertrouwd gezicht zijn voor de kinderen.

Iedere basisgroep heeft een eigen naam en groepsruimte óf een vaste plek in de locatie.

Na schooltijd starten ze hier met elkaar. De kinderen kunnen hier wat eten en drinken en hun verhaal kwijt. Vervolgens nemen de medewerkers het programma van die dag met de kinderen door. Zij kunnen voor activiteiten en spelen gebruik maken van meerdere ruimtes van de locatie of op ons buitenterrein/ speelplaats.

In totaal biedt de BSO van Kindcentrum de Terp plaats aan 110 kinderen per dag verdeelt over 2 locaties te weten locatie hoofdgebouw en locatie bijgebouw. BSO de Terp is geopend van maandag tot en met vrijdag. Op BSO de Terp hebben wij ervoor gekozen om met leeftijdscategorieën te werken zodat kinderen met leeftijdsgenootjes kunnen spelen en kunnen bouwen aan hun ontwikkeling en interesse. In onderstaande tabel ziet u deze drie leeftijdscategorieën en waar deze groepen zich bevinden.

Indeling groepen in schoolweken en vakantieweken

Groep	Aantal kinderen	Pedagogisch medewerker	Leeftijdsverdeling	Locatie
BSO Groen	20 kinderen	2 PM-ers	4 t/m 6 jaar	Bijgebouw
BSO Oranje	10 kinderen	2 PM-ers	4 t/m 6 jaar	Bijgebouw
BSO Rood	24 kinderen	2 PM-ers	7 t/m 9 jaar	Hoofdgebouw
BSO Donkerrood	24 kinderen	2 Pm-ers	8 t/m 12 à 13 jaar	Hoofdgebouw
Woensdag/ vrijdag Groep Groen	20 kinderen	2 PM-ers	4 t/m 13 jaar	Bijgebouw

Indeling groepen tijdens VSO

Groep	Aantal kinderen	Pedagogisch medewerker	Leeftijdsverdeling	Locatie
BSO Groen	20 kinderen	2 PM-ers	4 t/m 12 jaar	Bijgebouw
BSO Oranje	10 kinderen	1 PM-ers	7 t/m 12 jaar	Bijgebouw

Als ouder bent u altijd vooraf op de hoogte van het feit dat wij samenvoegen van 0 – 13 jaar. De beroepskracht-kindratio is ten allen tijden kloppend.

Naargelang de groepsgrootte voegen wij de groepen samen. Twee weken voor de vakantie ontvangt u via de mail het vakantieprogramma waarin u op de hoogte gehouden wordt van diverse activiteiten.

Afnemen van extra (incidentele) dagen

Ieder jaar ontvang je per kind een aantal extra dagen die kunnen worden ingezet naast de dagen die in de plaatsingsovereenkomst zijn afgesproken. De spelregels over het inzetten van deze extra dagen zijn terug te vinden op de [website](#) van Kanteel.

Als er op de eigen groep van uw kind mogelijkheden zijn voor het afnemen van extra dagdelen wordt uw kind in principe in de eigen groep geplaatst. We houden hierbij rekening met het wettelijk aantal toegestane kinderen ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Met schriftelijke toestemming van de ouders en voor een vooraf bepaalde periode kan een kind in een tweede stamgroep opgevangen worden. Ruilen van opvangdagen is niet mogelijk.

Beroepskracht-Kind ratio (BKR)

In de wet Kinderopvang is vastgelegd wat het aantal toegestane kinderen is ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers. Hier houden wij ons aan bij Kanteel, afhankelijk van de grootte van de groepen kan de inzet van pedagogische medewerkers per dag wisselend zijn.

In de wet is ook vastgelegd dat we hier tijdens schoolweken voor en na schooltijd een half uur vanaf mogen wijken.

In de schoolvakanties en tijdens sluitingsdagen van school gelden andere wettelijke regels omdat we dan 10 uur en meer per dag open zijn. Tijdens deze dagen mogen we 3 uur per dag afwijken van de BKR.

Dit doen wij bij BSO de Terp als volgt

	Schoolweken		Vakantieopvang	
	Tijd afwijken	Tijd niet afwijken	Tijd afwijken	Tijd niet afwijken
Maandag	17.00-17.30 uur	14.15-17.00 uur 17.30-18.30 uur	8.00-9.00 uur 13.00-14.00 uur 17.00-18.00 uur	7.30-8.00 uur 9.00-13.00 uur 14.00-17.00 uur 18.00-18.30 uur
Dinsdag	17.00-17.30 uur	14.15-17.00 uur 17.30-18.30 uur	8.00-9.00 uur 13.00-14.00 uur 17.00-18.00 uur	7.30-8.00 uur 9.00-13.00 uur 14.00-17.00 uur 18.00-18.30 uur
Woensdag	17.00-17.30 uur	14.15-17.00 uur 17.30-18.30 uur	8.00-9.00 uur 13.00-14.00 uur 17.00-18.00 uur	7.30-8.00 uur 9.00-13.00 uur 14.00-17.00 uur 18.00-18.30 uur
donderdag	17.00-17.30 uur	14.15-17.00 uur 17.30-18.30 uur	8.00-9.00 uur 13.00-14.00 uur 17.00-18.00 uur	7.30-8.00 uur 9.00-13.00 uur 14.00-17.00 uur 18.00-18.30 uur
Vrijdag	17.00-17.30 uur	14.15-17.00 uur 17.30-18.30 uur	8.00-9.00 uur 13.00-14.00 uur 17.00-18.00 uur	7.30-8.00 uur 9.00-13.00 uur 14.00-17.00 uur 18.00-18.30 uur

Wij bespreken de afwijking van de BKR met ouders tijdens het intake gesprek. Bij wijzigingen attenderen wij ouders hierop via het ouderportaal.

Activiteitsaanbod en de BKR

Bij BSO de Terp bewegen de kinderen zich gedeeltelijk vrij door het gebouw. Zij kunnen spelen waar ze willen, wel altijd in overleg met de pedagogisch medewerker, en kunnen vrij deelnemen aan aangeboden activiteiten. Deze activiteiten bevinden zich bijvoorbeeld buiten, in de centrale hal, of in de basisgroep. Het kind kan dus op zo'n moment zijn basisgroep verlaten. Hierdoor kan hij doen wat hem op dat moment motiveert en stimuleren we de zelfstandigheid van de kinderen. Het kind kan wel altijd terugkeren naar zijn basisgroep. Middels een bord op de groep geven de kinderen aan in welke ruimte zij gaan spelen. Voor de jongste kinderen geldt dat zij altijd overleggen met de pedagogisch medewerker. De kinderen van groep Groen en Oranje zullen veelal samen met hun vaste pedagogisch medewerker deelnemen aan een activiteit.

Bij de beiden BSO groepen in het hoofdgebouw (Rood en Donkerrood) is de afspraak dat de kinderen zich ophouden in de BSO- ruimtes. Het is niet de bedoeling dat de kinderen zelfstandig door de school gaan lopen/spelen.

Activiteiten buiten de BSO/kindcentrum mogen er niet toe leiden dat er in totaal minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Bij pedagogisch medewerkers die een buitenactiviteit doen op het kindcentrum of in een andere ruimte hoeft de BKR niet te kloppen.

Wennen

Kinderen hebben een bepaalde periode nodig om te wennen op de BSO. Er bestaat altijd de mogelijkheid om voorafgaand aan de plaatsing het kind alvast te laten oefenen. Wij laten kinderen altijd maximaal twee dagdelen wennen.

Intern wenbeleid

Als uw kind al op de kinderopvang van Kanteel zit, dan nodigt de pedagogisch medewerker van de BSO, wanneer er ruimte is, kinderen uit om alvast eens te komen spelen. Deze wendagen worden vooraf met u besproken. Omdat het kind altijd weer terug kan keren naar de eigen stamgroep mag het voor de korte wenperiode boventallig op een andere groep aanwezig zijn.

Extern wenbeleid

Als uw kind nog niet op de kinderopvang van Kanteel zit, worden er met u tijdens het intakegesprek afspraken gemaakt over de manier waarop uw kind gaat wennen op de BSO. De twee regels die wij hierbij hanteren zijn dat de BKR niet overschreden mag worden voor dit wenmoment. Kinderen mogen niet op de groep wennen voordat het contract is ingegaan.

Halen en brengen

Schoolweken

De kinderen worden in schoolweken na schooltijd opgevangen. Tot en met groep 2 worden de kinderen opgehaald uit de klas door de pedagogisch medewerkster. Vanaf groep 3 mogen de kinderen zelf naar hun groep lopen (mits er toestemming van ouders is). Zij worden op de groep opgevangen door een pedagogisch medewerkster. Tussen 16.00 uur en 18.30 uur kunt u uw kind komen ophalen. Mocht u uw kind eerder

willen ophalen dan is dat uiteraard geen probleem maar willen wij dat graag van te voren weten in verband met onze activiteitenplanning van die dag.

Denkt u er op woensdag en vrijdag aan dat de opvang van de BSO plaatsvindt in het Bijgebouw.

Vakantieweken

's Ochtends kunt u uw kind brengen tussen 7.30 -9.00 uur bij Kindcentrum de Terp in de groep van uw kind. Het brengen en halen tussen de middag is van 12.30-13.00 uur. Het halen aan het eind van de dag is tussen 16.00-18.30 uur.

Mocht u uw kind eerder willen ophalen, dan is dit uiteraard geen probleem. Als wij die dag een uitstapje maken kunt u het beste overleggen met de pedagogisch medewerker op de groep. Samen kan er afgesproken worden wat de beste tijd en plaats is. U ontvangt voorafgaande aan de vakanties altijd een activiteitenrooster met hierin de activiteiten van dag tot dag.

Tijdens de vakantieweken kan het voorkomen dat wij, in verband met de bezetting, samenvoegen met de verschillende BSO groepen. Wij brengen u hier vooraf van op de hoogte en vragen u het formulier tweede stamgroep te tekenen.

Als uw kind op eigen gelegenheid komt dan moet dit in goed overleg met de pedagogisch medewerker. De afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd op het kindgegevensformulier.

Soms doen kinderen mee aan workshops die georganiseerd zijn door Kanteel Actief en die buiten onze eigen locatie plaatsvinden. Onze pedagogisch medewerkers brengen ze dan met onze eigen Kanteel-busjes. Voor meer informatie met betrekking tot Kanteel actief leest u verderop in dit werkplan.

Voorschoolse opvang

Wij bieden voorschoolse opvang aan (VSO). Deze opvang is van 7.30 uur tot 8.30 uur. Gedurende dit uur zal een kleine activiteit aangeboden worden welke passend is binnen dit tijdsbestek. Hierbij valt te denken aan een gezelschapsspelletje, kleine knutselactiviteiten of het lezen van een boek. De kinderen worden opgevangen in het BSO-lokaal van groep Groen in het bijgebouw. Bij binnenkomst kunnen de kinderen hun spullen (jas, tas etc.) opbergen in de daarvoor bestemde kluisjes. Indien kinderen met hun eigen fiets naar de VSO toe komen dient u deze zelf op het schoolplein te stallen, voordat uw kind naar de VSO toe komt. De kinderen worden onder begeleiding van een pedagogisch medewerker om 8.20 uur naar school gebracht. Als ouders toestemming geven mogen kinderen zelfstandig naar school lopen. De jongste kinderen worden begeleid bij het uitpakken van hun schooltas en het opbergen van hun jas. Daarna worden zij overgedragen aan de leerkracht.

Taxivervoer

Indien u voor uw kind(eren) taxivervoer nodig heeft, bevelen wij in 's-Hertogenbosch en omstreken Hendriks taxi Services aan. Zij verzorgen voor het merendeel van onze klanten het taxivervoer.

Tijdens het intakegesprek op de locatie wordt u indien gewenst geïnformeerd over de procedure rondom het taxivervoer.

2. Visie op kind en ontwikkeling bij Kanteel

Organisatiemissie

Kanteel is een organisatie die bijdraagt aan elke stap van ieder kind op weg naar volwassenheid. Want kinderen zijn de toekomst. Wij geloven in de ontwikkelkracht van kinderen. Daarom stimuleren wij actief de unieke groeimogelijkheden van kinderen.

Kindbeeld

Kinderen groeien op in een voortdurend veranderende samenleving. En de kwaliteiten en vaardigheden die kinderen in de toekomst nodig hebben, veranderen mee. De taak van onze pedagogische professionals is bij kinderen vaardigheden te laten ontplooiën, waarvan we nu weten dat die de komende jaren noodzakelijk zijn; ook wel de 21-eeuwse vaardigheden¹ genoemd:

- Samenwerken
- Probleemoplossend denken en handelen
- Creativiteit
- Communiceren
- Sociale en culturele vaardigheden
- Kritisch denken
- Zelfregulering (inzicht in eigen handelen) en
- ICT-geletterdheid (mediawijsheid, ICT en informatie basisvaardigheden en formulering van problemen)

Bij Kanteel kunnen kinderen dit spelend, betrokken en onderzoekend ontdekken. Wij helpen ze om hun natuurlijke nieuwsgierigheid ruim baan te geven en hun eigen talenten te ontwikkelen. Dit doen we door in te spelen op zaken waar kinderen plezier aan beleven, door kinderen aan te sporen en uit te dagen. Want doen is een hele goede manier van denken. We stimuleren hen om niet op te geven en het zelf te doen, fouten te maken en om hulp te vragen. Kinderen maken een individuele ontdekkingstocht en “reizen” van fase naar fase en nemen al hun ervaringen mee, op weg naar volwassenheid. Kinderen van nu zijn de burgers van de toekomst, daar bereiden we ze bij Kanteel op voor.

De 21e-eeuwse vaardigheden hebben we vertaald in onze pedagogische uitgangspunten:

Ik kan het zelf!

Wij laten een kind dingen zelf doen en geven hiervoor de ruimte en de middelen. Wij luisteren goed naar wat kinderen zelf willen doen en stimuleren hen. Onze locaties zijn zo ingericht dat ze uitdagen tot spel. We noemen dat een rijke speel-/leeromgeving. Onze medewerkers bieden kinderen een passend activiteiten aanbod aan en ondersteunen kinderen in hun spel. Op deze manier komen kinderen tot betrokken spel en dan wordt spelen leren.

Ik ben niet alleen!

Op onze locaties hebben we verschillende vormen van groepsopbouw: een babygroep, peutergroep, verticale groep voor kinderen van 0-4 jaar en BSO-groepen met verschillende leeftijdsopbouw.

In het kindcentrum maakt elk kind deel uit van een vaste groep.

Deze groep biedt kinderen veel unieke mogelijkheden en kansen. Ze oefenen met samen spelen, leren, ruzies oplossen, je houden aan afspraken, zoeken naar grenzen en verantwoordelijkheid nemen. Aandacht voor een positieve groeps sfeer staat daarbij centraal.

¹zie voor uitgewerkte toelichting op www.slo.nl

Ik mag er zijn!

We vinden het belangrijk dat ieder kind, jong en oud, elke dag ervaart dat het gezien wordt en er toe doet. Op deze manier ontwikkelt een kind zijn eigen persoonlijkheid met eigenwaarde en zelfvertrouwen. Onze medewerkers hebben oog voor wat kinderen denken, willen en voelen. Ze houden rekening met de behoefte van kinderen aan individuele aandacht, erkenning en bevestiging. Op deze manier wordt het welbevinden van kinderen verhoogd.

Ik ben ik en jij bent jij!

Kinderen groeien op in een wereld waarin veel verschillen bestaan. Verschillen in religie, cultuur, geaardheid en huidskleur maar ook in gezinssamenstelling en het wel of niet hebben van een beperking. Deze verschillen benaderen we bij Kanteel als waardevolle aanvullingen op elkaar.

We leren kinderen open te staan en respect te hebben voor ieders leefwereld, gewoonten en gebruiken.

Ik kan dit al!

Een kind is de motor van zijn eigen ontwikkeling! Ze ontwikkelen zich door spelenderwijs te doen, te ervaren en te beleven. Wanneer een kind zelf oplossingen vindt voor problemen waar hij mee te maken krijgt wordt zelfvertrouwen bekrachtigd. Zo ontwikkelt zelfstandigheid. Wanneer kinderen sommige dingen moeilijk blijven vinden dan stimuleren en helpen wij hen. Wij genieten van kinderen die trots op zichzelf zijn als ze ontdekken dat ze iets nieuws hebben geleerd.

Samenwerken

Ondanks dat onze BSO groepen op leeftijd zijn ingericht, laten wij binnen BSO de Terp de kinderen van de diverse leeftijdsgroepen deelnemen aan veelal dezelfde activiteiten. Daarbij dagen wij het kind dat al verder is in de ontwikkeling uit om de kinderen om hen heen te helpen. Dit kan zijn op activiteitsniveau, alsook in dagelijkse handelingen zoals het aandoen van een jas, samen het drinkmomenten voorbereiden of activiteiten opruimen. Kinderen ervaren hierdoor hoe het is om rekening te houden met elkaar en om behulpzaam te zijn naar andere toe.

In onze samenwerking met de basisschool streven wij naar een doorgaande lijn in de missie en visie. Dit betekent voor ons duidelijke kaders in de pedagogische aanpak naar de kinderen toe, zodat ook de kinderen een doorgaande lijn ervaren gedurende hun school en opvangdag. Dit vind je terug in onze nieuwsbrieven, en de warme overdracht die aan het einde van iedere schooldag plaatsvindt tussen de leerkracht en de pedagogisch medewerker van ons kindcentrum.

Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers een nauw contact met de IB-ers van ons kindcentrum.

Als een ouder besluit om over te stappen naar een andere BSO dan bieden wij aan om onze kennis over het kind te delen met de nieuwe BSO. Dit altijd en alleen na akkoord van de ouder.

Probleemoplossend denken en handelen

Binnen spel, dagelijkse handelingen en conflicten leren wij de kinderen om autonoom te denken en handelen. Samen met de pedagogisch medewerker of met andere kinderen gaat het kind op zoek naar een passende oplossing. Door zelfstandig de situatie te benaderen en deze vanuit diverse invalshoeken te bekijken, leert het kind zijn blik te verbreden. Deze manier van benaderen vergroot het zelfbeeld van het kind. Kinderen leren te vertrouwen op hun eigen kunnen, handelen en denken.

Creativiteit

Wij handelen vanuit de creativiteit van het kind door aan te sluiten bij diens gedachtewereld. Dit zowel in spel als tijdens een gesprek. Wij gaan daarbij uit van de onbegrensde mogelijkheden van het brein van ieder kind. En laten het kind proefondervindelijk leren. “Vincent komt bij Margreet vragen of zij hem wil helpen met het bouwen van een stormbaan. Hij heeft al hele schetsen gemaakt hoe deze effectbaan over de grond gaat lopen en de kogel dan moet zorgen dat blokjes gaan vallen en zo verder. Margreet ziet dat de baan niet kan gaan werken doordat deze volledig horizontaal is en de kogel dus nooit zelfstandig in beweging kan komen. Ze zegt dit (nog) niet tegen Vincent en gaat samen met hem aan de slag om de door hem bedachte baan te bouwen.” Vincent leert vandaag twee dingen. Namelijk dat als het een eerste keer niet lukt, je opnieuw kan starten en kan uitvinden of het op een andere manier wel kan. Daarnaast leert hij dat je fouten mag maken.

Communiceren

Binnen BSO de Terp leren wij de kinderen op een gepaste wijze te communiceren. Dit leren start bij de voorbeeldfunctie die de pedagogisch medewerker heeft. Zo communiceert de medewerker op kindniveau (kindhoogte). De medewerkers praten vanuit een positieve benadering. Als een kind op afstand is dan lopen we naar het kind toe om iets te zeggen.

Binnen het kindcentrum werken wij aan een aanspreekcultuur. Dit houdt zoveel in als dat een leerkracht onder BSO-tijd de kinderen aan kan spreken en de pedagogisch medewerker onder schooltijd.

Als een onbekende het terrein van school betreedt dan begroet de pedagogisch medewerker hem, en stapt op hem af met de vraag wat zij voor hem kan doen / voor wie hij komt. De medewerker loopt mee en draagt de onbekende persoon over aan de manager van het kindcentrum, de pedagogisch medewerker van de groep of de leerkracht waarvoor hij komt.

Met ouders communiceren wij bij de breng- en haalmomenten. Dit kan een korte overdracht zijn hoe het met hun kind gaat. Als er behoefte is aan een inhoudelijk gesprek dan maakt de pedagogisch medewerker een afspraak buiten groepstijd.

Tevens ontvangen ouders nieuwsbrieven per mail.

Sociale en culturele vaardigheden

Sociale afkomst en cultuur bepalen in hoge mate hoe we denken, wat we maken en doen, hoe we betekenis geven aan een steeds veranderende samenleving en hoe we met elkaar omgaan en communiceren.

Om nu en in de toekomst succesvol te kunnen samenleven is het daarom van belang om kennis te hebben van sociale en culturele opvattingen en daarmee rekening te houden in het handelen. Meer specifiek gaat het om:

- Eigen gevoelens en opvattingen kunnen benoemen en erop kunnen reflecteren. Op de BSO krijgt dit bijvoorbeeld vorm doordat Ruud tijdens een gezelschapsspel vertelt hoe het naar bed gaan ritueel er bij hun thuis uit ziet. De pedagogisch medewerker zorgt voor een sociaal veilig klimaat in de groep door zelf voorbeeldgedrag te laten zien dat alles goed is en iedereen er mag zijn. De pedagogisch medewerker vraagt aan Ruud wat hij van het naar bed gaan ritueel vindt en of hij het liever anders zou willen zien. Mark vindt het gek wat Ruud vertelt. De pedagogisch medewerker legt aan Mark uit dat ‘gek’ niet bestaat, hoogstens ‘anders’. En vraagt Mark te delen hoe het naar bed gaan ritueel er bij hun thuis uit ziet.
- Bewust zijn van de eigen individuele en collectieve verantwoordelijkheid in een samenleving. Een voorbeeld hoe wij hierop sturen is dat wij er soms voor kiezen om met alle kinderen op

te ruimen. Ook als zij de rommel niet gemaakt hebben. Tevens brengen wij dit punt bij de kinderen onder de aandacht doordat wij ons met de kinderen jaarlijks inzetten voor een goed doel. Zoals bijvoorbeeld deelname aan Samenloop voor hoop in 2019.

- Kennis hebben over cultuur en kunnen reflecteren op culturele verschillen. Wij maken dit op de BSO onder andere bespreekbaar tijdens tafelmomenten. Dit kan al in eenvoudige vorm doordat wij aan de kinderen vragen wie er bijvoorbeeld kerst viert. Samen met de kinderen gaan wij hier dan over in gesprek. Bij de kinderen van groep Rood komt het voor dat de pedagogisch medewerker een actuele sociale situatie bespreekbaar maakt met de kinderen. Denk hierbij aan de kinderen van vluchtelingen die het land uit worden gezet. Hoe kijken de kinderen hier tegen aan? Wat beweegt hen?
- Het tonen van inlevingsvermogen en belangstelling voor anderen. Piet komt binnen en ziet dat Anne met krukken loopt. Piet vraagt aan de pedagogisch medewerker waarom Anne met krukken loopt. De pedagogisch medewerker stelt aan Piet voor om het zelf aan Anne te vragen. Samen gaan ze naar Anne toe en Piet stelt zijn vraag. Piet laat inlevingsvermogen zien doordat hij benoemt naar Anne toe dat hij het sneu vindt dat Anne nu niet kan springtouwen.
- Het (her)kennen van gedragscodes in verschillende sociale situaties. De pedagogisch medewerker heeft hierin een voorbeeldfunctie. Als een kind vertelt dat oma is overleden, dan condoleert de medewerker ouder/ kind. Zij toont haar medeleven en laat ruimte voor het verdriet van het kind. Maar ook bij heugelijke momenten zoals een verjaardag, laat de pedagogisch medewerker het juiste gedrag zien door kind en ouder te feliciteren middels het geven van een hand en gefeliciteerd te zeggen.
- Constructief kunnen communiceren in verschillende sociale situaties met respect voor andere visies, uitingen en gedragingen; Wij leren de kinderen onderling met respect tegen elkaar te praten. Denk daarbij aan normen en waarden zoals praten met twee woorden en elkaar aankijken als je met elkaar praat.
- Daarnaast leren de kinderen dat als zij met een volwassene communiceren dat zij dit op een respectvolle manier doen. Het respect zit hem in de toon bij het aanspreken en de non-verbale communicatie. "Hé, kom eens hier" past niet op onze BSO. De pedagogisch medewerker zal sturen op de communicatie en de woorden positief verbuigen. Afhankelijk van de setting en het kind, zal zij het kind spiegelen, zodat deze ziet hoe zijn non-verbale communicatie overkomt om hem vervolgens de gewenste communicatie te laten zien.

Kritisch denken

Als pedagogisch medewerker dagen wij de kinderen uit om zelf hun eigen beeld te vormen. Daarbij kijkend naar de kinderen/ meningen om hen heen en hieruit datgene te halen wat voor hun waarheid is. (analyseren)

De pedagogisch medewerker heeft een voorbeeldfunctie naar de kinderen toe. Zij zorgt voor een veilig klimaat waarbinnen ieder kind uniek is en mag zijn. Waar een kind andere denkbeelden heeft en de pedagogisch medewerker merkt dat er vanuit andere kinderen vragen hierover zijn dan maakt zij deze bespreekbaar.

De medewerker oordeelt niet, maar maakt andere gedachtes zichtbaar.

Een voorbeeld van kritisch denken. Twee kinderen, Daan en Bart, hebben een conflict. De pedagogisch medewerker laat de kinderen eerst ieder het verhaal vertellen zoals zij het ervaren hebben. Daarna vraagt zij aan Daan of hij het verhaal van Bart herkent en andersom (inzicht in de ander) De pedagogisch medewerker leert Bart om bv de vraag te stellen "waarom mocht ik niet meespelen?" en helpt Daan bij het geven van een inhoudelijk antwoord. "Ik kan maar één dag in de week met Mees spelen en ik wil dan het liefst alleen met hem spelen." (Uitleggen, beargumenteren)

De pedagogisch medewerker vraagt aan Daan en Bart wat nu een oplossing kan zijn. Daan snapt dat het ongezellig is voor Bart en ook niet helemaal eerlijk. De andere dagen spelen zij altijd samen. Hij vraagt aan Bart of het goed is dat hij eerst een half uur alleen met Mees speelt en dat ze daarna samen spelen.

De pedagogisch medewerkers leren de kinderen ook dat niet alle kennis op het internet waarheid is. Daarnaast laten de pedagogisch medewerkers de kinderen niet alleen op het internet werken (zie de computerregels op de groep).

Zelfregulering (inzicht in eigen handelen)

Regelmatig vindt er op Kindcentrum de Terp een groepsoverleg/ teamoverleg plaats met de pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. Tijdens dit overleg worden onder andere situaties uit het werkveld en protocollen van Kanteel besproken zodat pedagogisch medewerkers een beter inzicht krijgen in hun handelen. Gedurende de dag heerst er een open aanspreekcultuur binnen ons kindcentrum. Pedagogisch medewerkers voelen zich vrij om elkaar aan te spreken op hun gedrag/ houding en nemen daarvoor zelf hun verantwoordelijkheid.

Ook stimuleren we binnen Kanteel de kennisvaardigheid van onze medewerkers. Dit doen we o.a. door het aanbieden van kenniscafé's waarin verschillende thema's aanbod komen die terugkomen in de alledaagse praktijk.

Wij willen binnen BSO de Terp kinderen leren dat ze moeten nadenken over waarom dingen zijn zoals ze zijn, zonder dat ze dit klakkeloos aannemen van anderen. Dit brengen we in praktijk door gerichte open vragen te stellen aan kinderen. En te bevragen waarom ze op een manier handelen. Op deze manier leren ze door te denken en zelf te reflecteren dingen vanuit een ander perspectief te bekijken. Ook stimuleren we de kinderen om oplossingsgericht te denken vanuit het positieve. Dit lukt me nu niet, hoe kan ik het de volgende keer beter aanpakken?! Wat ging juist wel goed, kan ik uitbreiden? Uiteindelijk zullen kinderen door deze aanpak leren wat bij hun past en hoe zij aan die kennis in praktijk kunnen toevoegen en bijsturen indien dat nodig is.

ICT-geletterdheid (mediawijsheid, ICT en informatie basisvaardigheden en formulering van problemen)

Om goed te kunnen functioneren in de huidige en toekomstige samenleving, is het belangrijk dat kinderen beschikken over voldoende basiskennis van verschillende vormen van technologie.

Binnen BSO de Terp spelen we hierop in door de kinderen de tijd te bieden om de basisfuncties van computers en computernetwerken te ontdekken onder toezicht van de pedagogisch medewerker. Ook bieden we minstens 1 x per jaar een workshop aan die hierbij aansluit.

Ook worden er met de kinderen duidelijke gebruiksafspraken gemaakt en tekent ieder kind een gebruiksovereenkomst m.b.t. de computer. Deze gebruiksovereenkomst geldt voor de hele dag op ons kindcentrum. Dus zowel onder schooltijd als op de BSO tijd.

Met het invoeren van het principe van de leeftijdsdifferentiatie zijn ook de regels en afspraken binnen de BSO aangepast. Speerpunt hierbij is meer zelfstandigheid van het kind en dat we uitgaan van het kind als individu. De BSO maakt hierover met de ouders afspraken. Bijvoorbeeld of het kind alleen naar de BSO mag komen, alleen naar huis mag gaan, mag voetballen op het veldje een paar straten verderop, de computer mag gebruiken, op internet mag, mee mag met een vriendje.

3. De 5 basisprincipes van de BSO van Kanteel

3.1 Kinderparticipatie

Kinderparticipatie is niet een activiteit, maar een mentaliteit. Het is de rode draad in onze omgang met de kinderen met als doel hen daadwerkelijk zeggenschap te geven in zaken die hen aangaan. Onderwerpen waarover de kinderen mogen meedenken zijn onder andere;

- Het opstellen of wijzigen van regels
- De inrichting van de ruimtes
- De aanschaf van spelmateriaal
- Het organiseren van activiteiten
- Bespreken van ideeën

Bij BSO de Terp dagen wij de kinderen uit om actief mee te denken bij het activiteiten- aanbod, maar ook bij het opstellen van de groepsregels. Sommige regels gelden in het gehele kindcentrum, andere zijn uniek voor de BSO. Ieder kind mag aan dat proces deelnemen. Om tot een goed gesprek met de kinderen te komen hebben wij er als locatie voor gekozen om met een Kinderraad te werken. Als er een kinderraad gepland staat, worden er van iedere groep 2 kinderen uitgenodigd om deel te nemen. Eén keer per maand komt de Raad samen en bespreken zij onder andere bovenstaande punten. De Raad heeft dus iedere keer een andere samenstelling. Alleen de pedagogisch medewerker en de ruimte staat vast.

De kinderraad wordt overigens niet gezien als een op zichzelf staande activiteit, maar als onderdeel van het kinderparticipatieproces voor alle kinderen. Uiteraard willen we ook op andere manieren kinderparticipatie realiseren. Want het feit dat kinderen gehoord worden, dat er naar hen geluisterd wordt en dat er vervolgens ook iets met hun mening gedaan wordt, is belangrijk voor alle kinderen. Participeren is erbij horen, deel uitmaken van- en mee vormgeven aan je eigen wereld.

3.2 Taak- en rolverdeling van de pedagogisch medewerker

In de vrije tijd op de BSO willen kinderen veel met elkaar doen en vooral hun eigen keuze maken. Er is een breed activiteiten aanbod en van alles te doen. Het is niet altijd makkelijk om in korte tijd volop de beleving en behoeften van kinderen op de eerste plaats te zetten én verschillende activiteiten aan te bieden. Dit vergt een goed organisatievermogen en het vermogen om overzicht te houden.

Door de taken tussen de pedagogisch medewerkers goed te verdelen, ontstaat er ruimte en tijd voor de kinderen. Vooraf bespreken de medewerkers met elkaar wie er die dag activiteiten met de kinderen gaat doen en wie er in eerste lijn is voor de verzorgende kant.

Bij de uitleg wat de kinderen die middag mogen verwachten wordt benoemd welke medewerker mee doet met de activiteit.

Als gedurende de dag een kind iets komt vragen aan de medewerker die bezig is met de activiteit wat los staat van de activiteit, dan zal de medewerker, met een duidelijk oog voor het kind, vragen of zij het aan de andere medewerker kan vragen. Als zij bemerkt dat dit voor het kind om wat voor reden dan ook een grote stap is, dan zal zij het kind op gepaste wijze begeleiden.

Als de ouder zijn kind komt ophalen begroeten beide medewerkers de ouder. De medewerker die deze dag de zorgende taken op zich heeft genomen zal in eerste lijn de overdracht met ouder doen.

3.3 Breed activiteitenaanbod

Omdat de BSO na school de vrije tijd van een kind is, net als thuis, vinden wij dat kinderen een keuze moeten hebben in wat zij doen. Het is immers hun tijd. Aan de andere kant willen we graag dat kinderen zich uitgedaagd voelen om op ontdekking te gaan en soms net een stapje verder gaan. In onze visie kunnen kinderen dan optimaal hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Iets waar zij later veel profijt van ondervinden. Maar we snappen ook dat je daar als kind niet altijd zin in hebt en soms lekker wilt ontspannen.

Iedere dag bieden wij kinderen een breed activiteitenaanbod aan, zij kunnen kiezen uit:

Workshops

Bij Kanteel laten we kinderen graag kennis maken en experimenteren met nieuwe uitdagingen en activiteiten. Daarom bieden we op locatie regelmatig workshops aan geleid door externen. Hierbij valt te denken aan een workshop van Exotum. Daarbij krijgen kinderen de mogelijkheid om van dichtbij kennis te maken met verschillende (exotische) dieren. Ze mogen de dieren vasthouden, leren weetjes over de dieren en mogen foto's maken. Voor meer informatie over actuele workshops op de BSO kunt u terecht bij de pedagogisch medewerker op de groep. Ook wordt u hier als ouder van op de hoogte gehouden middels de activiteitenplanning welke u gemiddeld zeven keer per jaar ontvangt.

Vrije activiteiten

Onder vrije activiteiten valt bij ons de ruimte die wij de kinderen bieden om hun tijd zelfstandig in te delen. Dit kunnen ze onder andere doen door alleen, of met een vriendje of vriendinnetje, een keuze te maken uit de aangeboden materialen en spellen die vrij toegankelijk zijn in de BSO-ruimte. Ook kunnen ze er voor kiezen om buiten te spelen of om gebruik te maken van hun computertijd.

Open activiteiten

Tijdens de buitenschoolse opvang kunnen wij op verschillende dagen en tijden onder andere gebruik maken van de gymzaal. Dit is een fijne uitvalbasis bij heel slecht weer of dit kan kinderen de extra bewegingsruimte bieden waar ze behoefte aan hebben. In de gymzaal worden activiteiten aangeboden maar, is tevens ruimte en tijd voor zelfstandig spel.

Andere activiteiten die aangeboden worden op de BSO stemmen wij af op de thema's die op dat moment actueel zijn. Zo kunt u rond december denken aan een Sinterklaasbingo, rond de lente gaan we de natuur in tijdens een lente speurtocht, en met de herfst maken we zelf paraplu's. Wij dragen zorg voor een uitdagend en afwisselend aanbod van activiteiten. Dit doen we mede door de kinderen actief te betrekken bij de activiteitenplanning. Gekeken wordt waar op dat moment de behoefte ligt.

De groepsgrootte tijdens een activiteit is nooit groter dan 30 kinderen. Indien er meer dan 30 kinderen zijn die willen deelnemen aan de activiteit, zullen wij de activiteit meerdere keren aanbieden. Indien mogelijk dezelfde dag nog of bij workshops op een andere dag.

Kanteel Actief

In de vakantieperioden worden er regelmatig evenementen georganiseerd door de afdeling Kanteel Actief. Deze activiteiten zijn bedoeld voor alle kinderen van de BSO's van Kanteel Kinderopvang en vinden altijd op een andere locatie plaats. Te denken valt aan een bezoek aan de dierentuin, een Wipe-Out festijn in een weiland, een workshopcircuit bij de Muzerije of het jaarlijkse voetbaltoernooi. Voor deze dagen moeten kinderen zich van te voren opgeven, dit gebeurt op de locatie door de ouder(s). Er gaat een bekende pedagogisch medewerker van de locatie van uw kind mee naar het evenement. Ouders worden op de hoogte gebracht van de activiteiten van Kanteel Actief middels het activiteitenrooster via de mail.

3.4 Leeftijdsgroepdifferentiatie

De BSO is bedoeld voor kinderen van 4 tot 13 jaar, maar de pre-puber van 10 jaar is qua competenties, behoeften en interesses niet te vergelijken met de kleuter van 4 jaar.

Het is voor de BSO een uitdaging om te voorzien in de uiteenlopende behoeften van kinderen in de brede leeftijdsgroep. Door de groepen op te splitsen in leeftijden is er meer ruimte en aandacht voor de behoeften van een specifieke groep kinderen.

Zo krijgen kinderen bij ons de gelegenheid hun eigen talenten in te zetten en te exploreren. De BSO biedt de kinderen ervaringen die aansluiten bij hun mogelijkheden en hun behoeften, waarbij we proberen de kinderen net op een ander spoor te zetten dan ze gewend zijn. Ze ervaren en leren nieuwe dingen en verkennen hun grenzen.

Op woensdag en vrijdag zijn alle groepen van BSO de Terp, in verband met de bezetting, samengevoegd. Op die dag is het dus niet mogelijk om de groep op leeftijd te differentiëren. De opvang vindt plaats op groep Groen in het bijgebouw. Tijdens deze dagen zal er een verschillende aanbod zijn in activiteiten om zo aan de wensen van alle leeftijden te kunnen voldoen.

Kinderen die op deze dag opvang hebben zijn op de hoogte van de verschillen in leeftijd en de daarbij geldende regels/afspraken. Wij bespreken deze verschillende regels op woensdag en vrijdag actief met de kinderen, zodat op een transparante manier duidelijk wordt wat onze verwachtingen zijn van welke leeftijdsgroep en welke afspraken daarbij passend zijn.

3.5 Inrichting van de ruimte

Allemaal verschillende kinderen bij elkaar, met één overeenkomst: ze delen op dat moment dezelfde ruimte. De inrichting is daarom belangrijk. De ruimtes moeten voldoende uitdaging bieden en tegelijkertijd rust en veiligheid. De inrichting nodigt uit tot spelen met anderen of lekker in je eentje. Er is echt voor iedereen wat te kiezen.

Binnen BSO de Terp hebben wij verschillende groepsruimtes. Te weten de ruimtes van groep Groen, Oranje, Rood en Donkerrood.

Groep Groen

Deze ruimte is gevestigd in het bijgebouw en is bedoeld voor de kinderen van 4 t/m 6 jaar. Hier staan een tweetal grote tafels met gezellige banken waar de kinderen uit school lekker wat kunnen drinken en eten. Dit is het hart van de groep. De plek om gezellig een spel te spelen of een puzzel te maken. Links hiervan is een knusse hoek waar de kinderen ongestoord op de bank een tijdschrift of boek kunnen lezen.

Ga je iets verder de groep in dan heb je een klein podium. Een heerlijk plekje voor een mooie act, of de

ideale plek om je mooiste kaplatoren op te bouwen. Onder het podium vind je allerhande constructie speelgoed in de verschillende bakken.

Linksachter in het lokaal staat onze winkel/ huishoek. Een plek die tot de verbeelding van ieder kind spreekt. Gedurende de thema's passen wij deze hoek ook aan. Zo kan het een groentewinkel zijn en het volgende moment een dokterspraktijk. Alles is denkbaar. Kortom het is een ruimte waar het jongere kind helemaal tot zijn recht kan komen.

Rechts van de winkel / huishoek hebben we ons atelier. Levensgrote schilderezels dagen uit tot artistieke uitspattingen. En juist de niet voor de hand liggende materialen bieden wij graag aan, zodat de creativiteit van de kinderen geen grenzen hoeft te kennen.

Aangrenzend aan de groepsruimte bevindt zich onze natuurtuin. Deze is helemaal ingericht op de wil van kinderen om (de natuur) te ontdekken. Zo zijn er waterpunten, is er zand en modder, natuurlijke beschutting door riet, wilgen en hедера. Er zijn glooiende, kronkelende paden waarover uw kind om iedere hoek weer een nieuw avontuur beleeft.

De centrale hal

Dit is de verbindende plek tussen het kinderdagverblijf en de BSO. In deze ruimte hebben we om de hoek van de groep voor de BSO kinderen de ruimte om hun jas en tas uit school op te bergen. Daarnaast staat hier een Duplotafel en de kleine bieb waar iedere maand wisselende prentenboeken staan. We hebben er een tafel met twee robuuste banken staan om even lekker een spelletje te doen of een boekje te lezen. En onder onze pergola hebben wij onze wisselende thema hoek, als kern van ons kindcentrum.

Groep Oranje

Op de dinsdagen hebben wij meer kinderen in de leeftijd van 4 t/m 6 jaar. Deze dag hebben 10 kinderen hun basisgroep in deze ruimte. De ruimte bestaat uit twee aan elkaar geschakelde delen. De grootste ruimte is de plek waar de kinderen uit school aan tafel lekker wat eten en drinken pakken.

De open vakken kast die hier staat biedt een groot assortiment spellen en speelgoed.

Er is een zithoek waar de kinderen op de bank kunnen relaxen of een spel kunnen spelen.

In deze ruimte staat een lange tafel waar de kinderen maandelijks met ander knutselmateriaal aan de slag kunnen, denk aan wol vervilten, kaarsen maken, of mozaïeken. Iedere maand staat er een ander materiaal centraal.

Aangrenzend aan deze ruimte is de kleinere ruimte. Hier hebben we een disco/ theater ruimte van gemaakt. Met lampen, keyboard, gitaar een podium, glitter en glamour gadgets en gave verkleedkleden kan je hier met je vrienden helemaal los gaan.

Vanuit groep Oranje kunnen de kinderen direct de aangrenzende tuin in. Deze ruimte is ingericht voor spel met fietsen, zandbak en balspelen. Daarnaast maakt groep Oranje gebruik van de natuurtuin aan de andere kant van het pand, welke binnendoor te bereiken is.

Groep Rood

Hier worden de kinderen van 7 t/m 10 jaar opgevangen. Deze ruimte vraagt om die gave stoere look waar de kinderen vanaf deze leeftijd steeds meer behoefte aan krijgen. In het hoger gelegen lokaal vind je de ruimte waar de kinderen uit school even aan de lange tafel iets te eten en te drinken kunnen pakken. Deze ruimte is zo ingericht dat het de kinderen uitdaagt tot een andere manier van spel. Tegelijk geeft het dat veilige geborgen gevoel van thuis. Zo staat er een echte keuken met alle materialen en veel apparatuur om de kinderen uit te dagen culinair aan de slag te gaan. Bijvoorbeeld voor het maken van een eigen opkikkertje door een bouillon te maken met vers gesneden groente.

Daarnaast geeft het eiland de ruimte om, wanneer er niet gekookt wordt, aan de slag te gaan met proefjes. Hoe kan je een ei heel in een fles laten zakken? Door de ruime opzet is hier echt plek voor de kinderen om met elkaar het experiment uit te voeren.

In de chipwood kast staan alle materialen om creatief aan de slag te gaan. Knutselen is natuurlijk tof, maar op deze leeftijd wil je dat dan wel met andere materialen. Daarom hebben we in een van de twee zijkamers een houtverwerkingskamer gemaakt. Hier hangen allerlei soorten gereedschap om in samenwerking met de pedagogisch medewerkers aan de slag te gaan.

Voor het raam in de grote ruimte zijn een viertal zitplekken gecreëerd waar jij rustig een secuur werkje kan doen zoals het bouwen van een robot, of juist een Gel a peel armbandje kan ontwerpen. Deze plekken kijken uit over het schoolplein.

Daarnaast staan hier onze PC's.

De tweede zijkamer die aan deze ruimte grenst is ingericht als lego leage kamer. Hier kun je maximaal de mooiste bouwwerken creëren. Eindeloos bouwen en niet gestoord worden.

Naast de zijkamers staat onze make- up tafel voorzien van alle beauty en stylingsproducten waar iedere tiener dol op is. Eindeloze hoeveelheden nagellak, bodyglitter en heel veel meer. Vraag de materialen aan onze PM-ers en het pimpen kan beginnen.

Groep Donker rood

Dit is de ruimte die grenst aan groep Rood. Hier vangen we kinderen op in de leeftijd van 9-12 jaar. Als oudste kinderen van onze BSO hebben zij meer vrijheden. Uit school komen zij zelfstandig naar onze BSO en kijken op het planbord waar hun basisgroep deze keer de dag start. Lekker met de Pedagogisch medewerker buiten de dag starten op de vaste plek op het plein, gitaar erbij, liedjes zingen, relaxed wat drinken en plannen maken voor de middag. Of toch binnen onder de Vide in onze relaxte lounge hoek wegkruipen met je vrienden alsof je thuis op de bank ploft. We doen het allemaal.

Onze binnenruimte is door twee room dividers opgedeeld, zodat er hoeken ontstaan. Midden in de ruimte staan er twee ronde tafels waar de kinderen ongestoord spellen kunnen spelen of knutselwerken kunnen maken.

Door de twee verrijdbare trollies met knutselmateriaal kan je op een van de twee verrijdbare room dividers levensgroot schilderen. En uiteraard is deze wand ook gaaf voor een goed potje pictionary.

Daarnaast biedt deze ruimte plek voor twee grote banken waar de kinderen heerlijk in alle rust even een boekje kunnen lezen, songteksten kunnen schrijven of waar bijvoorbeeld de meiden lekker kunnen chillen en kletsten.

En wat is er nu gaver dan je net geschreven songteksten te laten horen op muziek. Dus start de DJ-booth maar op en show je stoerste dance moves aan al je vrienden en vriendinnen. Laat het feest maar beginnen. De open ruimte op het grondoppervlak is bewust behouden. Dit bied de ruimte om gave effectbanen te bouwen, dan wel met Sticks je eigen tent/ bouwwerk in elkaar te zetten.

Aan de linker kant staat in deze ruimte een grote vide. Onder de vide is een lounge bank neer gezet zodat je wanneer je klaar bent met dansen en het beleven van alle avonturen even heerlijk kan chillen.

Bovenop de Vide staat onze tv met de WII. Deze plek geeft per keer aan twee kinderen de ruimte om helemaal op te gaan in een fanatiek spel.

De ruimtes Rood en Donker Rood zijn door een hoogteverschil en een harmonicawand van elkaar gescheiden. Dit bied de mogelijkheid de ruimtes daadwerkelijk van elkaar te scheiden. In het dagelijks gebruik zijn twee wandpanelen ter hoogte van de tafels van groep Rood dicht geschoven. Dit om rust te creëren in de beiden ruimtes en toch het open gevoel te houden wat we graag met de kinderen behouden. Wij vinden het namelijk belangrijk dat de kinderen de ruimte hebben om ook met hun vriendjes en vriendinnetjes te kunnen spelen die net in de aangrenzende groep zitten.

Om overzicht te houden in welke ruimte de kinderen van Rood en Donker Rood zich begeven en de kinderen zelfredzaam te maken en verantwoordelijkheidsgevoel aan te leren, heeft ieder kind op (donker)Rood een foto en hangen zij deze op een magneetbord op de verrijdbare room divider waarop staat in welke ruimte de

kinderen zich bevinden. Als zij naar huis gaan hangen zij zichzelf ook weer terug in het algemene vlak.

De ruimte van (Donker) Rood grenst aan het schoolplein wat heel veel uitdaging biedt voor deze leeftijd kinderen. Zo zijn hier verschillende klimtoestellen te vinden, kukelrekken, een schommel en zandbak. Daarnaast is er een mooie scheiding op het plein tussen de plekken voor druk spel zoals fietsen en rennen en het klim en klauterspel. De kinderen gaan via de deur aan de rechterkant (tegenover de teamkamer) naar buiten. Dit is tevens de deur die ouders gebruiken om het pand te betreden wanneer zij kinderen komen ophalen.

Met de BSO huren wij iedere dinsdag de grote gymzaal welke in verbinding staat met de school voor 1 uur.

Achter groep Donker Rood liggen de speelzalen voor de kleuters. Hier maken wij op activiteitsniveau gebruik van. Bijvoorbeeld voor een workshop handboogschieten, drumtastic of Exotum (tropische dieren en insecten).

Voor iedere ruimte heeft de pedagogisch medewerker samen met de kinderen een gebruiksaanwijzing gemaakt. Hier staat in hoe de ruimte gebruikt wordt, waar dingen opgeruimd worden, waar kinderen zelf mee kunnen werken, welke materialen er aanwezig zijn en eventueel aangevuld moeten worden. De BSO kinderen zijn op de hoogte van de gebruiksaanwijzing van de ruimte. Op deze manier hebben de kinderen vrij toegang tot materialen en speelgoed. Kinderen worden gestimuleerd op deze manier zelf hun spel te kiezen en dragen zelf bij aan de verantwoordelijkheid om spelmateriaal op te ruimen.

Kinderraad

De kinderraad wordt ook betrokken bij het aan te schaffen materiaal. Via deze weg kunnen kinderen aangeven waar zij concreet behoefte aan hebben. Bij het aanschaffen van speelgoed wordt gekeken naar de duurzaamheid van het materiaal. Ook de leeftijdsaanwijzing speelt een rol bij de aanschaf. Verder proberen we materialen aan te schaffen die aansluiten bij het thema en/of workshop die op dat moment actueel is. Op deze manier stopt het ontdekken en ontwikkelen van vaardigheden niet na afloop van een workshop, maar kan een kind, indien gewenst, hierop doorgaan.

4. De BSO in de praktijk

Dagritme schoolweken

Tijd	Wat
13.45	Starten in de BSO ruimte. De pedagogisch medewerker die als eerste aanwezig is controleert Flexweb, de voicemail en e-mail. Iedereen leest het overdrachtsschrift en de agenda. Hierin staan bijzonderheden van deze dag, bijzonderheden over de kinderen en eventuele wensen en ideeën van de pedagogisch medewerkers. Pedagogisch medewerkers zetten in de ruimtes de spullen klaar voor het eten en drinken. Daarna kunnen er nog andere taken gedaan worden, zoals wat opruimen of het alvast voorbereiden van een activiteit.
±14.10	De kinderen van groep 1 en 2 worden door de pedagogisch medewerkers opgehaald. De overige kinderen komen, na schriftelijke toestemming van de ouders zelfstandig naar de BSO ruimte.
±14.15	De eerste kinderen komen binnen. Ze worden verwelkomd door de pedagogisch medewerkster. Bij binnenkomst checkt de pedagogisch medewerksters of alle kinderen aanwezig zijn. Bij onbekende afwezigheid van het kind, neemt de pedagogisch medewerker contact op met de leerkracht en ouder van het kind. Na het wassen van de handen gaan de kinderen aan tafel zitten. Er wordt gezamenlijk fruit gegeten en iets gedronken. De pedagogisch medewerksters vertellen ondertussen waar de kinderen deze middag aan deel kunnen nemen (activiteit van de dag). De map met kindgegevens en gegevens van scholen, telefoonnummers en een uitleg wat te doen bij calamiteiten, is altijd aanwezig in de ruimte. De pedagogisch medewerkers die de kinderen hebben opgehaald checken gegevens of dragen de gegevens over. Zij melden de kinderen die niet zijn afgemeld in het systeem en controleren bij collega's of hier alsnog iets over bekend is. Ze bellen ouders indien dit niet het geval blijkt te zijn.
±14.45	De kinderen zijn klaar met eten en drinken en zetten zelf hun beker in de wasbak. De kinderen vertellen wat zij gaan doen (naar welke ruimte ze gaan) Groep Groen/ Oranje. De kinderen hangen hun foto op in de ruimte waar ze willen gaan spelen (Donker) Rood.
±14.50	Alle kinderen zijn aan het spelen, chillen, dansen, knutselen, gaan naar de gymzaal of nemen deel aan een georganiseerde activiteit.
±16.00	Rond 16: 00 uur wordt er een gezonde snack klaar gemaakt en uitgedeeld. Tevens vindt er een drinkmoment plaats.
±17.30	Opruimen. De ergste "rommel" wordt op de vaste plek teruggelegd door de kinderen. Bouwwerken mogen blijven staan. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierbij, geven opdrachten aan kinderen waar nodig, en geven aan waar dingen opgeruimd moeten worden. De pedagogisch medewerker draagt hierin zorg voor de ruimte die die dag onder haar verantwoording valt. Hierna mogen de kinderen nog verder spelen, is er tijd voor een gezamenlijk spel of knutselactiviteit.

Dagritme schoolvakantie dagen

Tijd	Wat
07.30 – 9.00 uur	Kinderen komen binnen en hebben de mogelijkheid tot vrij spel.
10.00 – 10.30 uur	Gezamenlijk eten (fruit) en wat drinken
10.30 – 12.30 uur	Spelen, chillen, dansen, knutselen, of deelnemen aan een gezamenlijke activiteit
12.30 – 13.30 uur	Lunch
13.30 – 15.30 uur	Vrij spel of gezamenlijke activiteit
15.30 uur	Drinken, fruit of een cracker
18.15 uur	Opruimen
18.30 uur	Alle kinderen zijn opgehaald

Feesten

Wanneer een kind jarig is mag hij zijn verjaardag vieren; dit is geen verplichting. We merken dat kinderen vaak alleen hun verjaardag op school vieren. Dit is de keuze van de ouders en kinderen. Als uw kind zijn verjaardag viert dan willen wij u vragen om zoveel mogelijk gezond te trakteren. Wij kunnen u daarvoor suggesties geven. We werken bij Kanteel met een protocol Voeding, als u belangstelling heeft dan kunt u dit opvragen bij de locatiemanager of de pedagogisch medewerkers op de groep.

Rond speciale feesten organiseren wij bijpassende activiteiten. We proberen de kinderen de betekenis van die feesten mee te geven. Samen zorgen we ervoor dat rond deze periode onze BSO wordt aangekleed in de sfeer van het feest.

TV, mobiele telefoon en internet gebruik

Binnen de BSO bieden we een beperkte toegang tot de TV. Televisie/film kijken is een activiteit die af en toe wordt in gezet. Het is niet de bedoeling dat de TV een hele middag aan staat. Bij Kanteel spreken we dan ook van functioneel TV kijken.

Kinderen van de BSO mogen zelf de radio/CD-speler aan zetten. Ze moeten dit wel even afstemmen met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers.

Het gebruik van computers en internet binnen de BSO vraagt om duidelijke richtlijnen en afspraken. Zeker omdat er naast de uitdagende en positieve functie van internet ook risico's zijn. Over het gebruik van internet maken we altijd afspraken met de kinderen en ouders. De kinderen van groep Rood/ Donker Rood hebben het privilege om 20 minuten per dag gebruik te maken van de computer. Zij mogen enkel onder toezicht op de computers en bijvoorbeeld op de volgende sites spele.nl, spelletjes.nl en funnygames.nl. De pedagogisch medewerker is altijd in de ruimte aanwezig om te screenen welke sites geopend worden. Kinderen mogen niet op chatfuncties.

In principe is het gebruik van de eigen mobiele telefoon door kinderen op de BSO niet toegestaan. Kinderen die een mobiel bij hebben kunnen die bij aanvang van de BSO inleveren bij de pedagogisch medewerker en bij vertrek weer ophalen.

Omgang met elkaar en zelfstandigheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen ervaren dat zij zichzelf kunnen en mogen zijn. Elk kind is anders en daarmee uniek. Dit maakt het werken met kinderen ook zo boeiend. Om deze eigenheid van kinderen te laten bestaan, geven wij hen de ruimte om te zeggen wat ze willen, om zich te uiten op een manier die bij hen past. Belangrijke waarde die de pedagogisch medewerkers hierbij bewaken is dat dit gebeurt met respect voor de ander. Er is bij ons geen ruimte voor discriminatie of intimidatie.

Als een kind direct uit school even een momentje voor zichzelf wil, voordat het zich in de activiteit van de groep begeeft, dan geven wij hem daarvoor de gelegenheid. Andere kinderen hebben het juist nodig om even te ontladen. Zij mogen lekker op het schoolplein uitrazen, voordat ze aan tafel komen om iets te drinken.

Naarmate kinderen ouder worden hebben zij behoefte aan meer zelfstandigheid. Wij vinden het belangrijk dat de grenzen voor kinderen iedere keer weer verlegd worden. Wij geven hen altijd de verantwoordelijkheid die bij hun leeftijd past. Dit stemmen we natuurlijk altijd af met de ouders.

Praten en uitleggen

De hele dag zijn kinderen met de pedagogisch medewerker in gesprek. Niet alleen verbaal, maar ook door lichamelijke communicatie. Kinderen willen laten zien wat zij kunnen. Wij gaan altijd uit van de competentie dat kinderen het goed bedoelen en zich willen ontwikkelen. Door met kinderen in gesprek te gaan ontwikkelen we samen met hen een realistisch zelfbeeld.

Zo gaan we tijdens het eet- en drinkmoment met kinderen in gesprek over wat zij die dag beleefd hebben. We geven daar waar nodig woorden aan de gevoelens van kinderen. Het kind leert zo zelf verwoorden en ervaart saamhorigheid. In de gesprekken met elkaar laat de pedagogisch medewerker aan de kinderen merken dat hun mening telt.

Tijdens de uitleg over het (mid)dagprogramma vertellen wij de kinderen welke activiteiten ze kunnen gaan doen, wat zij daarbij kunnen beleven. Daarna leggen wij de mogelijkheden van de spelmaterialen uit zodat kinderen weten wat ze kunnen gaan doen en hierdoor zelf keuzes kunnen maken.

Door goed naar kinderen te luisteren en vragen te stellen weten wij waar de behoeften van kinderen liggen. Het kind voelt zich hierdoor gehoord en leert zijn ideeën te verwoorden.

De groep

De BSO van Kanteel is een proeftuin voor sociale vaardigheden. Kinderen leren om hun verantwoordelijkheid te nemen, om te gaan met verlies, zich te houden aan afspraken, op zoek te gaan naar grenzen en hier soms overheen gaan.

Bij ons op de BSO is er alle ruimte voor de kinderen om te oefenen met:

Het oplossen van ruzies

Samen afspraken maken

Gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor de sfeer in de groep

Bij dreigende conflicten treedt de pedagogisch medewerker niet direct op. Zij wacht af of de kinderen zelf tot een oplossing kunnen komen en bewaakt de veiligheid van alle kinderen. Als het de kinderen zelf niet lukt om een oplossing te vinden helpt ze hen hierbij. Achteraf bespreekt zij met hen hoe de situatie ontstond en of alle kinderen tevreden zijn met de oplossing.

De pedagogisch medewerker heeft hierin een grote voorbeeldrol. Zij is altijd beschikbaar, waardoor de kinderen zich gehoord en gezien voelen. In contact met collega's is zij vriendelijk en staat open voor feedback. De pedagogisch medewerker durft haar eigen handelen bespreekbaar te maken en geeft feedback op het handelen van haar collega's.

Kanteel Kinderopvang heeft een protocol Pesten. Alle locaties zijn op de hoogte van dit protocol en handelen hiernaar. U kunt dit protocol opvragen bij de locatiemanager.

Vriendschap is belangrijk. Vriendschap beschermt een kind tegen stress en het helpt ook om compromissen te sluiten, te leren delen en grenzen te trekken. Maar niet alle kinderen maken even snel vrienden. Onze pedagogisch medewerkers zijn daar alert op. Zij verbinden het spel van kinderen met elkaar door als kinderen afzonderlijk spelen met bijv. de spoorbaan, de Lego en de dieren voor te stellen om de een dorp langs de spoorbaan te bouwen en in het midden de dierentuin.

Contact hoeft niet altijd. Het is prima als kinderen even geen behoefte hebben aan contact. Wij leren de kinderen daar respect voor te hebben en elkaar met rust te laten.

Seksualiteit en intimiteit

Kinderen hebben seksuele gevoelens. Ieder kind maakt in zijn algemene ontwikkeling een seksuele ontwikkeling door. In zijn eigen tempo, wanneer hij daar aan toe is, verkent hij zijn eigen lichaam en dat van anderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en stellen vragen over seks. Iedereen verstaat iets anders onder seksualiteit.

Seksueel gedrag van kinderen wordt over het algemeen geaccepteerd binnen bepaalde grenzen. Maar die grenzen kunnen voor een ieder anders liggen. Dat is afhankelijk van de eigen waarden en normen van de beroepskracht, de waarden en normen van de kinderopvangorganisatie en/of de waarden en normen van de ouders.

Kinderen kunnen met hun vragen altijd bij de pedagogisch medewerker terecht. Wij zullen u als ouder altijd op de hoogte stellen wanneer een dergelijke vraag gesteld is, en wat wij als antwoord hebben gegeven. Daarbij bevragen wij het kind over de kennis die het kind zelf al heeft zodat wij helder hebben vanuit welk perspectief de vraag gesteld wordt. Op deze manier voorkomen wij dat wij een kind wijzer maken, dan waar het kind klaar voor is.

5. Pedagogisch vakmanschap

Wij werken met vakmensen met een gedeelde passie. De werkwijze is gericht op de ontwikkeling van kinderen maar ook op die van zichzelf en hun team. Iedere collega heeft andere kwaliteiten en ervaringen. Deze worden binnen het team benut en vormen een inspiratiebron voor collega's.

De diversiteit in het team maakt dat medewerkers van elkaar kunnen leren. Want net als de kinderen, moeten ook zij soms juist iets doen om andere talenten te ontwikkelen.

Bij Kanteel werken we met TALENT*. Hiermee bedoelen we de vaardigheden die pedagogisch medewerkers gebruiken om professioneel en positief bij te dragen aan de ontwikkeling van ieder kind. (*"TALENT" is afgeleid van de interactievaardigheden zoals door het Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek onderzocht en geadviseerd.)

T Talent ontwikkelen van ieder kind

Onze pedagogisch medewerkers weten in welke ontwikkelingsfase een kind zich bevindt. Ze volgen structureel ieder kind in zijn ontwikkeling en sluiten aan bij de behoeftes en interesses van het kind. Ze scheppen de juiste omstandigheden waardoor kinderen de volgende stap in hun ontwikkeling kunnen zetten. Zij werken actief aan de talentontwikkeling van ieder kind. Er is daarom iedere dag voor ieder kind weer iets te beleven en te leren bij Kanteel.

A Autonomie respecteren

Kinderen hebben een innerlijke drang om de wereld te leren kennen en te begrijpen. In deze ontdekkingstocht laten kinderen al heel jong een eigen wil en eigen karakter zien. Doordat wij dat erkennen en stimuleren bouwt een kind zelfvertrouwen op en een positief gevoel over zichzelf. Wij respecteren de eigen oplossingen en ideeën van kinderen. Hoe ouder een kind wordt, hoe meer het zelf zal willen en kunnen doen. Wij geven kinderen hiervoor de mogelijkheid en de ruimte.

In ons werk staat daarom kindparticipatie centraal. Hiermee willen wij de autonomie van kinderen actief stimuleren door ze uit te nodigen om mee te denken, zelf beslissingen te nemen, dingen uit te proberen en problemen op te lossen. Bij kindparticipatie gaat het niet om eenrichtingsverkeer, maar om een wisselwerking tussen de kinderen onderling en de pedagogisch medewerkers.

L leiding geven en structuur bieden

Vrijheid en structuur hangen nauw met elkaar samen. Kinderen de vrijheid geven in het maken van eigen keuzes werkt het beste in een omgeving waar regelmaat en structuur aangebracht zijn en waar grenzen worden gesteld. Dit draagt bij aan het gevoel van veiligheid en welbevinden van een kind.

Onze pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de belangrijke rol die ze hebben in het bieden van deze veiligheid. Zij helpen kinderen om hun gedrag te sturen en leren hen de regels te begrijpen en zich hieraan te houden. Deel uitmaken van een stabiele groep met vaste pedagogisch medewerkers en het aanbieden van een programma met een dagritme en regelmaat geeft kinderen houvast en gevoel van veiligheid, zij weten wat hen te wachten staat. Want waar je je veilig voelt kom je tot ontwikkeling.

E Emotioneel Steunen

Emotionele steun van een volwassene zorgt ervoor dat kinderen op verkenning gaan en zich ontwikkelen. Hiervan zijn onze medewerkers zich altijd bewust. De pedagogisch professionals op de groepen hebben oog

voor kinderen. Door goed te kijken naar een kind en door te proberen te begrijpen wat het bedoelt, kan de medewerker op de juiste manier op een kind reageren. Het creëren van een emotioneel veilige plek staat centraal in ons dagelijks werk. Als een kind ontspannen

is, openstaat voor de wereld en goed in zijn vel zit, dan komt het tot optimale groei. Het is onze taak om hier zorg voor te dragen.

N Naast elkaar en samen leren spelen

Kinderen uiten zich vanaf hun geboorte als sociale wezens. Door ervaringen te delen met andere kinderen en volwassenen, door samen dingen te doen en door de communicatie die daarmee gepaard gaat geven kinderen betekenis aan hun ervaringen. Een groep op een kindcentrum is een unieke leerplek voor kinderen. Zij doen hierbij positieve en negatieve ervaringen op. Als pedagogisch medewerker heb je door je manier van ondersteunen en begeleiden veel invloed op de manier waarop interacties tussen kinderen verlopen. Door zelf positieve interacties met kinderen aan te gaan, bevorder je ook positieve interacties tussen kinderen onderling. De pedagogisch medewerkers zoeken altijd naar een goede balans tussen het kind als individu en de groep, tussen samen en alleen. Maar ook tussen jongste en oudste kind in een groep.

T Taal is de basis

Communicatie, verbaal en non-verbaal, vormt de basis van het werk van de pedagogisch medewerker op de groep. Alles is communicatie: een baby die je met een pruillip aankijkt, een peuter die aan je hand trekt of een schoolkind dat je van alles wil vertellen. Voor kinderen is taal dé manier om de wereld beter te leren kennen. Door met kinderen te praten leren zij de taal kennen en gebruiken. Pedagogisch medewerkers benoemen wat er gebeurt en bereiden kinderen voor op situaties, leggen deze uit en helpen kinderen gedachten en gevoelens te verwoorden. Wij vinden communicatie de belangrijkste basis voor alle ontwikkeling.

Het team van kindcentrum de Terp ervaart dit als een uitdaging en een meerwaarde voor hun dagelijks werk. Hieraan kunt u als ouder een pedagogisch medewerker van team de Terp herkennen:

- Iemand die oprechte aandacht voor het kind heeft en plezier heeft in wat kinderen doen. Ieder kind helpt zijn gevoelens te uiten en op te vangen. Die in dialoog gaat met de kinderen en zorgt dat ieder kind zich veilig voelt (sensitieve responsiviteit).
- Iemand die vertrouwen toont in de kinderen en hun mogelijkheden. De kinderen zelf keuzes laat maken en luistert en kijkt naar de kinderen (respect voor de autonomie).
- Iemand waarbij kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er van ze verwacht wordt. Die duidelijk is in de afspraken die gemaakt zijn in de groep met de kinderen en die zorgt dat voor de kinderen de momenten van uitdaging en rust in balans zijn (structureren en grenzen stellen).
- Iemand die samen met de kinderen de dag beleeft met dezelfde dagindeling.
- Iemand die in contact is met de kinderen door te luisteren en te praten met de kinderen en uit te leggen wat er gebeurt en die feitelijke dingen voor kinderen verwoordt. (informatie en uitleg geven). Dit op het niveau van het kind
- Iemand die zorgt dat alle kinderen zich veilig en vertrouwd met elkaar voelen. Die helpt om vriendjes te maken en leert hoe je een conflict op kunt lossen (ondersteunen van positieve relaties bij kinderen)
- Teamwork is essentieel; als we bovenstaande willen bereiken dan is het een vereiste dat mensen goed samen kunnen werken. Het samenwerken in de groep is belangrijk; teamleden moeten steun voelen bij elkaar en op elkaar kunnen bouwen. In de groepsoverleggen en teamvergaderingen is het onderwerp 'samenwerken' een belangrijk onderwerp; hoe werk je goed samen? Hoe zeg jij dat je iets minder prettig vindt van je collega? Maar ook hoe werk je zelf? Wat kan je goed en waar moet je groeien? Het reflecteren op jezelf komt regelmatig terug in het team of individuele gesprekken. Als je jezelf goed

kent, kun je ook goed afstemmen op de kinderen, collega's en ouders. Ter ondersteuning hiervan maken wij gebruik van de Talentwijzer.

- Het voorbeeldgedrag van de medewerker is heel belangrijk. Kinderen leren het meeste door kopiëren van zowel andere kinderen als volwassenen om hen heen. Onze medewerkers zijn zich hiervan bewust.
- Door middel van video interactie begeleiding worden zij uitgenodigd om hier nog bewuster mee om te gaan. Video interactie is een werkwijze waarbij de medewerker tijdens haar dagelijkse werkzaamheden wordt gefilmd. Deze film kijkt zij met de pedagogisch coach terug om zo haar handelen zichtbaar te hebben en te kunnen bespreken. Na deze interactie worden de beelden weer vernietigd.
- Doordat pedagogisch medewerkers regelmatig trainingen, conferenties of studiedagen bezoeken, proberen we elkaar steeds weer te inspireren en aan te vullen. De bevindingen die hier opgedaan zijn, worden altijd weer uitgewisseld in de teamvergadering. Op deze manier proberen we de (pedagogische) kwaliteit te verbeteren.

Inzet beroepskrachten in opleiding/stagiaires

Bij Kanteel willen we graag investeren in het TALENT van de toekomst daarom werken we op alle locaties met studenten van verschillende opleidingen.

Door het aanbieden van stageplaatsen:

- werken wij daadwerkelijk mee aan het opleiden van toekomstige beroepsbeoefenaars;
- kunnen wij onze kennis overdragen;
- leggen wij contacten met de beroepsopleidingen;
- blijven we op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen;
- vergroten we de bekendheid van onze organisatie;
- verwerven we nieuwe medewerkers;
- krijgen we een frisse kijk op vanzelfsprekendheden;
- kunnen we beoordelen welke beroepsopleiding het beste aansluit bij bepaalde functies.

Een goed leerklimaat draagt er toe bij dat de werkomgeving een leeromgeving wordt.

De student is tijdens de werkuitvoering bezig met werken en leren tegelijk (werkomgeving).

In deze omgeving doet de student ervaringen op en dat maakt de werkomgeving tot een leeromgeving, zodat de student kan groeien in het leerproces. Dit betekent dat van alledaagse handelingen en situaties, leersituaties gemaakt worden.

Taken stagiaires/beroepskrachten i.o . :

De stagiaire/ beroepskracht i.o. draait, onder toezicht en boventallig, mee in het dagelijks ritme van de dag en voert werkzaamheden uit waartoe zij/hij geëigend is en krijgt verantwoordelijkheden die aansluiten bij het betreffende opleidingsniveau. Met de werkbegeleider worden specifiek de taken besproken die de stagiaire/ beroepskracht i.o. mag/moet uitvoeren.

Afhankelijk van het leerjaar en de competenties van de stagiaire wordt deze ingezet bij de volgende taken:

- Persoonlijke verzorging: kinderen uitkleden, aankleden, verschonen, toiletgang, assisteren bij eetmomenten. Was draaien en was vouwen.
- Schoonmaakwerkzaamheden: tafels en stoelen schoonmaken, bedden verschonen, keuken, verschoonruimte, groepsruimte schoonmaken.
- Overdrachtsgesprekken met ouders (altijd onder eindverantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker/werkbegeleider).
- Ruimte voorbereiden voor activiteiten: activiteitenmaterialen opzoeken, thema uitwerkingen voorbereiden.

- Groeps-/teamoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerde) Activiteitenprogramma's opzetten, themaoverleg bijwonen.
- (Gespecialiseerde) Activiteiten met de kinderen vorm geven, uit voeren en evalueren met de werkbegeleider.
- Begeleiden van de kinderen bij het dagprogramma, kinderen voorbereiden op hetgeen gaat komen, ondersteunen bij de wisselmomenten.
- Werkzaamheden evalueren met werkbegeleider, collega pedagogisch medewerkers of leidinggevende.
- De werkbegeleider heeft elke twee weken een evaluatieoverleg met de stagiaire en begeleidt de stagiaire in zijn of haar leerdoelen. Bij vraagstukken of uitdagingen in het (leer-)proces wordt de opleidingscoördinator of de BPV-begeleider van school ingeschakeld.

Begeleiding stagiaires/beroepskrachten i.o.:

De stagiaire/ beroepskracht i.o. wordt (in)direct begeleid door:

* De praktijkopleider; deze praktijkopleider coördineert de zaken die betrekking hebben op het werven, begeleiden en beoordelen van stagiairs en het stagebeleid in zijn algemeenheid.

De praktijkopleider heeft contact met de locatiemanager, de werkbegeleider en de stagiaire/ beroepskracht i.o.

* De werkbegeleider; deze werkbegeleider is de directe begeleider, het directe aanspreekpunt.

De stagiaire/beroepskracht i.o. en werkbegeleider hebben onderling het meeste en intensievere contact. Door het observeren en begeleiden van de

stagiair/beroepskracht i.o. zal hij/zij bewust(er) omgaan met de werkzaamheden in de groep en zijn/haar handwijze regelmatig en kritisch bekeken en geëvalueerd worden.

* Het team; dit team ondersteunt zowel de werkbegeleider als de beroepskracht i.o. / stagiair door mee te kijken, te luisteren en waar nodig ondersteuning te verlenen tijdens het dagelijkse leerproces van de beroepskracht i.o./ stagiair. Het team communiceert (on)gevraagd hierover.

NB. Wij werken niet met vrijwilligers.

Op de Terp werkt een medewerker van de opleiding Gespecialiseerd pedagogisch medewerker niveau 4 van het Koning Willem 1 college. Zij voert onder andere onder begeleiding de volgende taken uit;

- Overdracht met ouders,
- Gesprekken met ouders,
- Activiteiten voor een groep kinderen voorbereiden en uitvoeren,
- In algemene zin is ze mede verantwoordelijk voor de verzorging van kinderen.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerkers en pedagogisch coaches

Bij Kanteel werken we met vier beleids- of stafmedewerkers B. Zij zijn verantwoordelijk voor alle pedagogische beleidstaken voor de gehele organisatie en voorzien hiermee alle kindcentra.

Tevens hebben wij pedagogisch coaches (zonder beleidstaken) in dienst voor de coaching van alle pedagogisch medewerkers binnen de organisatie in hun dagelijks, pedagogisch handelen.

Werkwijze pedagogisch coach op locatie

Jaarlijks stellen wij binnen iedere locatie pedagogische doelen vast te weten:

- Een locatiedoel;
- Een groepsdoel;
- één of meerdere persoonlijke doelen met betrekking tot pedagogisch vakmanschap.

Aan de hand van deze doelen wordt vastgesteld welke coach wanneer en gedurende welke periode komt coachen. Op deze manier ontvangen alle pedagogisch medewerkers gedurende het jaar coaching op maat.

Wij informeren ouders via een plaat voor bij de ingang met naam en foto van de coach en de data waarop zij op locatie aanwezig zal zijn.

6. Volgen en observeren

De mentor is het aanspreekpunt voor zowel het kind als de ouders, als het gaat om de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind.

De mentor volgt en registreert de ontwikkeling van uw kind en voert de oudergesprekken. Ouders worden tijdens de intake via een formulier op de hoogte gebracht wie de mentor is. Met de kinderen wordt op de groep besproken wat mentorschap inhoudt en wie hun mentor is. Indien gedurende de opvang de mentor wijzigt, wordt dit per brief aan het kind en de ouders aangekondigd en in de groepsmap gewijzigd. Hierdoor is het ten alle tijden voor iedereen duidelijk welke mentor aan welk kind gekoppeld is. Dit zal ook van toepassing zijn tijdens de overstap naar een andere groep. De oude mentor van uw kind zal er voor zorgen dat er een mondelinge overdracht plaatsvindt met de nieuwe mentor.

Ook wordt de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen intern besproken tijdens groepsoverleggen met de pedagogisch medewerkers van de groep van uw kind. Als pedagogisch medewerkers iets opvalt in de ontwikkeling van uw kind of het vermoeden heeft dat er iets aan de hand is met uw kind dan wordt dit met de ouders besproken of ze dit herkennen. In overleg met de ouders wordt afgesproken welke stappen ondernomen moeten worden.

We proberen aan alle kinderen de ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Dit doen wij niet alleen. We werken nauw samen met zorgpartners uit de wijk of omgeving en uiteraard met het basisonderwijs.

Concreet werken we op Kindcentrum de Terp samen met de IB-ers van de basisschool.

Ons uitgangspunt hierbij is dat we alles doen in overleg met ouders want ouders kennen hun kind het beste. De pedagogisch medewerker of de locatiemanager zal u hierover altijd uitgebreid informeren.

De pedagogisch medewerkers zijn getraind op het gebied van observeren en communiceren zodat ze op een verantwoordelijke manier de zorgbehoefte van kinderen in kaart kunnen brengen en hierover in gesprek kunnen gaan met ouders.

Het stappenplan basiszorg op het Kindcentrum (zie hoofdstuk 8; bijlage) is de werkinstructie voor medewerkers in het geval zij problemen signaleren bij een kind. Dit stappenplan wordt in de gemeente 's-Hertogenbosch gemeentewijd gehanteerd in het kader van de Ondersteuningstructuur 0-13. De kinderen waar zorg over is worden besproken in de kindbespreking 0-13 waarbij u als ouder ook aanwezig bent. Samen met u wordt gekeken naar de beste ondersteuning voor uw kind.

Bij vermoeden van mishandeling of misbruik geldt een ander plan van aanpak. Wanneer er een vermoeden van kindermishandeling of seksueel misbruik is, hanteren we binnen Kanteel de wettelijk verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die is vastgelegd door de Brancheorganisatie Kinderopvang. Alle pedagogisch medewerkers bij Kanteel zijn hiervan op de hoogte. De locatiemanager is aandachtsfunctionaris en begeleidt de pedagogisch medewerkers in een correcte doorloop van de verplichte Meldcode.

7. Samenwerken met anderen

We doen het samen, dat is ons uitgangspunt.

In alles wat we doen proberen we de leefwerelden waarin kinderen opgroeien te verbinden: thuis, kinderopvang, buurt en school. Zo creëren we een emotioneel positief klimaat waarin kinderen kunnen groeien en ontwikkelen.

Bij Kindcentrum de Terp kunnen ouders en kinderen terecht voor dagopvang, peuterarrangement, voorschoolse opvang en buitenschoolse opvang. Ook heerst er een goede samenwerking met de basisschool van ons kindcentrum. Hierdoor is het mogelijk om een doorgaande ontwikkellijn te bieden voor kinderen van 0 tot 13 jaar. De ontwikkeling van een kindcentrum (KC), waarin we samenwerken met de basisschool is in volle gang. Samen zijn we aan het onderzoeken hoe we de doorgaande lijn nog beter kunnen realiseren. Dit is een doorlopend proces.

Met de GGD wordt ook samengewerkt. In opdracht van de gemeente worden de kindercentra jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De GGD controleert de naleving van de eisen die gesteld worden in de Wet Kinderopvang. Elke inspectie wordt vastgelegd in een inspectierapport. Deze rapporten liggen ter inzage op de locaties. Ook zijn ze in te zien op de websites van Kanteel en van de GGD.

8. Ouders

Een gelukkige en veilige kindertijd gun je ieder kind. Ouders zijn de eerste en belangrijkste opvoeder om daarvoor te zorgen. Wanneer een kind naar een van onze locaties komt willen wij daar graag een steentje aan bijdragen. Hiervoor is een open en positieve samenwerking tussen ouders en pedagogisch medewerkers belangrijk. Daarom gaan we regelmatig met ouders in gesprek over wat een kind meemaakt, hoe het zich ontwikkelt en of er eventuele zorgen zijn.

In de relatie met elkaar staan, duidelijke en eerlijke communicatie en wederzijds begrip, centraal. Mondeling en schriftelijk wisselen we informatie uit over dagelijkse zaken en belangrijke gebeurtenissen. Ieder jaar zijn er oudergesprekken waarin de ontwikkeling en het welbevinden van het kind centraal staan. We vinden het ook belangrijk dat ouders elkaar ontmoeten daarom vieren we samen feest of organiseren we ouderbijeenkomsten.

Communicatie

Voorop staat dat wij een prettige open sfeer willen creëren bij het halen en brengen van uw kind. Wij vinden het belangrijk dat u ons op de hoogte stelt van eventuele bijzonderheden in de thuissituatie met betrekking tot uw kind, bijvoorbeeld: is uw kind niet helemaal fit, heeft hij/zij niet goed geslapen, zijn er veranderingen in eet- en/of slaapgewoonte of zijn er gebeurtenissen geweest die indruk maken op uw kind?

Bij de dagelijkse overdracht wisselen we informatie uit hoe het met uw kind gaat. Als u wat langer wilt praten over uw kind, redenen hiervoor kunnen zijn dat u wat dieper in wilt gaan op zorgvragen, verbeterpunten of problemen, dan kunt u altijd een afspraak maken met de mentor van uw kind.

Wilt u ons altijd laten weten als u met uw kind weggaat! Zo weten we precies welke kinderen opgehaald zijn. Vooral bij buitenspelen en bij een calamiteit is dit van wezenlijk belang.

We maken met grote regelmaat foto's. Niet alleen van speciaal georganiseerde activiteiten, maar ook om letterlijk te laten zien hoe kinderen gedurende de dag bezig zijn. Deze foto's plaatsen wij in het ouderportaal.

Tevens houden wij u op de hoogte van het reilen en zeilen binnen ons kindcentrum middels de nieuwsbrief. Deze ontvangt u gemiddeld zes keer per jaar via de mail.

10-minuten gesprek

In deze gesprekken wordt de voortgang en de ontwikkeling van uw kind met u als ouder besproken. Rond de verjaardag van uw kind wordt u door de mentor van uw kind benaderd voor een 10 minuten gesprek. Deze gesprekken zijn uiteraard niet verplicht, maar wij waarderen het erg als u toch de tijd neemt voor het gesprek.

Oudercommissie

Bij Kanteel is de inspraak van ouders op verschillende manieren mogelijk. Elk kindcentrum of locatie heeft een eigen oudercommissie waarin ouders en manager samen in gesprek gaan over de manier van werken op het kindcentrum, het beleid, tariefwijzingen en in het algemeen hoe het nog beter kan. Wij zijn altijd op zoek naar nieuwe ouders voor de oudercommissie. Mocht u ideeën hebben hoe wij de opvang nog beter kunnen maken en u heeft een keer per 2 a 3 maanden tijd om 2 uurtjes te vergaderen, dan horen wij dit graag. Het mag via de oudercommissie octerp@kanteel.nl of via onze locatiemanager Cathelijne van Mierlo. De verschillende oudercommissies zijn verenigd in de Centrale Cliëntenraad (CCR). Binnen de CCR krijgen ouders de mogelijkheid om mee te praten over de besluitvorming en beleidsvoering van Kanteel Kinderopvang.

We hebben ook een klachtenprocedure waarmee ouders zowel klachten als tips en verbeterpunten kunnen delen. De locatiemanager kan u hier meer over vertellen. Daarnaast vindt u informatie op

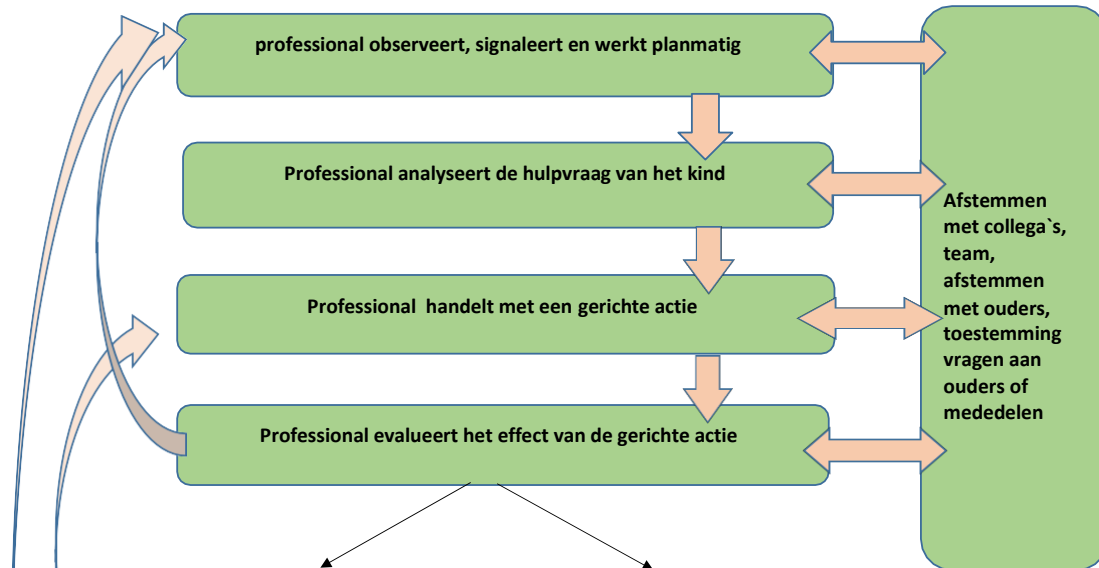
[onze website](#).

Mocht uw klacht niet naar tevredenheid worden afgehandeld op locatie dan verwijst ik graag naar [onze](#)

[klachtenroute.](#)

Ook op andere manieren gaan wij met ouders in gesprek. Bijvoorbeeld met een brainstormsessie, klanttevredenheidsonderzoek of ouderavonden. De mening van iedere ouder telt, dat is ons uitgangspunt.

BASISZORG OP HET KINDCENTRUM

BASISZORG AANGEVULD MET EXTRA ZORG

EXTRA GESPECIALISEERDE ZORG OF EXTERNE ZORG

professional = pm-ers BSO, pm-er 0-4, leerkracht.

- basiszorg en basishandelingen, altijd doen
- basiszorg aangevuld met extra zorg, toepassen indien nodig
- extra gespecialiseerde zorg of externe zorg, indien nodig

***Samenwerkingsverband (SWV), Basisteam jeugd en gezin (BJG)**

In samenwerking met Gemeente 's-Hertogenbosch en de werkgroep 0-23 (BJG, Divers, GGD, Juvans, MEE, Kanteel Kinderopvang, SWV regio de Meierij PO en VO)